

ROZKŁAD MATERIAŁU – KLASA 7

Temat lekcji	Material	Wymagania szczegółowe w odniesieniu do podstawy programowej (*wymagania z podstawy programowej dotyczącej klas 4–6) Uczeń:	Wymagania szczegółowe zoperacjonalizowane Uczeń:
U ŹRÓDEŁ			
My spadkobiercy			
1 Źródło – wyraz wieloznaczny.	Podręcznik: <i>U źródeł</i> , s. 7	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi – II.2.4* • rozpoznaje związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia znaczenie dosłowne i przenośne wyrazów w wypowiedzi • zna związki frazeologiczne z wyrazem <i>źródło</i> • wyjaśnia metaforyczne znaczenie wyrazów w związku frazeologicznym i powiedzeniach
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej tekstu – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie z mottem w formie związku frazeologicznego lub powiedzenia
1 Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.	Podręcznik: Agnieszka Suchowierska, <i>Piękna Helena i początki</i> , s. 8	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich korzysta z informacji – IV.1 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje znaczenie i pochodzenie swojego imienia, wykorzystując informacje ze słownika wyrazów obcych lub innych źródeł • określa okoliczności stosowania łacińskich powiedzeń i cytatów
1 Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata.	Podręcznik: Hezjod, <i>Narodziny bogów (Theogonia)</i> (fragment), s. 11; Nikos Chadzinikolaou,	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie słownictwa	
		<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega zróżnicowanie słownictwa – II.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje przekład tekstu z jego parafrazą
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada treść mitu o początkach świata, korzystając z podanego schematu

	<i>Bogowie i ludzie</i> , s. 14	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje swobodnej przeróbki tekstu mitologicznego
1 Wyobrażenie Prasłowian o powstaniu świata.	Podręcznik: <i>Słowiańskie bogi</i> (na podstawie książki Tadeusza Linknera), s. 17	I. Kształcenie literackie. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako mit – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> zna wyobrażenie Prasłowian na temat powstania świata identyfikuje postaci bogów słowiańskich porównuje greckie i prasłowiańskie wyobrażenie o powstaniu świata
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> zna sposoby wzbogacania słownictwa – II.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> dochodzi etymologii imion bogów słowiańskich
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze) – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje panteon słowiański (w dowolnej formie) redaguje opowiadanie o powstaniu świata
1 Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.	Podręcznik: Jan Kochanowski, *** [Czego chcesz od nas, Panie...], s. 21 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie. Liryka i gatunki liryczne</i> , s. 107 Ćwiczenia. <i>Liryka i gatunki liryczne</i> , s. 4	I. Kształcenie literackie. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* rozpoznaje rodzaje literackie: liryka; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 rozdziela gatunki liryki, w tym: pieśń, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2 zna i rozpoznaje w tekście literackim: pytanie retoryczne oraz określa ich funkcję – I.1.4* określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12* wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny zna pojęcia: <i>liryka, podmiot liryczny, hymn, pytanie retoryczne, wiersz sylabiczny, pieśń, hymn</i> analizuje budowę wiersza sylabicznego określa cechy pieśni opisuje obraz poetycki przyporządkowuje utwór do gatunku literackiego określa postawę podmiotu lirycznego opisuje adresata lirycznego
		II. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę wypowiedzi lirycznej
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie role akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wypowiedź uzasadniającą opisuje nastrój utworu z wykorzystaniem podanego słownictwa

		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	
1 Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake’a.	<p>Podręcznik: Szkola pisania. Opis obrazu. Wyrażanie opinii – William Blake <i>Stworzenie świata</i>, s. 24</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Symbol</i>, s. 4; <i>Formy wypowiedzi. Opis obrazu. Wyrażanie opinii</i>, s. 25</p> <p>Ćwiczenia. <i>Opis obrazu</i>, s. 6</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (obraz) I.2.3 wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> odpowiada na pytania do tekstu porównuje opisy obrazu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi – III.1.2 wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi informacje do opisu obrazu odróżnia twierdzenia od argumentów redaguje tekst na komputerze, wprowadzając zmiany edytorskie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> formułuje pytania do tekstu – III.2.3* tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje pytania na temat obrazu redaguje opis obrazu, korzystając z podanego słownictwa redaguje własną opinię na temat dzieła sztuki i ją uzasadnia
1 Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.	<p>Podręcznik: Fonetyka. Przypomnienie podstawowych pojęć, s. 28</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Fonetyka. Przypomnienie podstawowych pojęć</i>, s. 72</p> <p>Ćwiczenia. <i>Fonetyka</i>, s. 9</p>	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: <i>głoska, litera, sylaba</i> – II.3.5* 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: <i>fonetyka</i> zna pojęcia: <i>głoska, samogłoska, spółgłoska, sylaba, litera</i> rozumie funkcję litery <i>i</i> w wyrazie
1 Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa.	<p>Podręcznik: Katarzyna Marciniak <i>Dobroczynca ludzkości</i>, s. 30</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wskazuje i omawia wątek główny – I.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje postaci, wykorzystując podane słownictwo rozpoznaje wątek zbrodni i kary
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	

		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje podane związki frazeologiczne w opisie postępowania i postawy Prometeusza
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przeczytanym tekście – III.2.5* redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia powstanie człowieka według mitologii greckiej rozumie znaczenie wyrazu <i>prometeizm</i> odnosi do współczesności postawę Prometeusza
1 Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.	Podręcznik: <i>Stworzenie człowieka</i> (fragment Księgi Rodzaju), s. 34 Michał Anioł <i>Stworzenie Adama</i> , fresk z kaplicy Sykstyńskiej, XVI w., s. 34 Roman Branstaetter <i>Stworzenie człowieka</i> , s. 35	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem – I.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wiersz wolny dokonuje interpretacji głosowej wiersza
		II. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury – I.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cechy wiersza wolnego porównuje fragment Biblii z wierszem
1 Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.	Podręcznik: Skarbiec języka. Pochodzenie frazeologizmów, s. 36 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka. Frazeologizmy</i> , s. 53	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz stosuje w wypowiedziach – II.2.5* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedziach – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> zna źródła frazeologizmów, np. mitologia, Biblia, literatura, historia rozpoznaje frazeologizmy pochodzenia mitologicznego, biblijnego wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych poprawia błędy językowe we frazeologizmach stosuje frazeologizmy przypisuje słowom ich znaczenie
1 Rozprawa historyka z historią – Norman Davies	Podręcznik: Norman Davies <i>Legenda o Europie</i> , s. 40	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako mit – I.1.3* zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitety, porównania, przenośnie oraz określa ich funkcje – I.1.4* 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę epitetów, porównań i przenośni w tekście omawia funkcję podtytułu wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem

o Europie.		<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworów, w tym podtytułu – I.1.5* • wykorzystuje w interpretacji tekstów elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą popularnonaukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.1.4 • wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje różne teksty kultury (tekst popularnonaukowy, mapę, monetę) • rozumie tekst popularnonaukowy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy tekst na podany temat
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan odwrotny tekstu – III.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan wydarzeń
1 Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.	<p>Podręcznik: Czesław Miłosz <i>Z okna</i>, s. 44</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Czytanie tekstu poetyckiego</i>, s. 6; <i>Kształcenie literackie. Powtórzenie wiadomości o środkach poetyckich</i>, s. 111</p> <p>Ćwiczenia. <i>Przypomnienie wiadomości o środkach stylistycznych</i>, s. 11</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* • rozpoznaje czytany utwór jako baśń – I.1.3* • zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię i określa ich funkcje – I.1.3* • wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny • rozpoznaje typowy dla baśni początek utworu • określa funkcję epitetów w utworze • rozpoznaje przenośnię i określa ich funkcję • rozpoznaje porównanie i określa jego funkcję • odwołuje się do wiedzy historycznej w interpretacji utworu
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, kolokwializmy) – II.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje język wypowiedzi podmiotu lirycznego
1 Sposób na dobrą notatkę.	<p>Podręcznik: Szkoła pisania. Notatka, s. 45</p>	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słow- 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje język polski w grupie języków prasłowiańskich

	Ćwiczenia. <i>Różne typy notatek</i> , s. 13	nictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy) – II.2.1	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki słowne lub słowno-graficzne uzupełnia tekst notatki
Śladami cywilizacji			
1 Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu <i>Powstanie cywilizacji</i> .	Podręcznik: Pojęcie cywilizacji na podstawie na podstawie artykułu Colina Renfrew <i>Powstanie cywilizacji</i> , s. 47 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Tekst naukowy i popularnonaukowy</i> , s. 15	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w teście potrzebne informacje – I.2.1 dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie tekst naukowy porównuje hasła słownikowe z treścią tekstu naukowego
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje odbiorcę wypowiedzi – II.3.2* 	<ul style="list-style-type: none"> określa adresata tekstu naukowego
		III. Tworzenie wypowiedzi.	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> rozmawia na określony temat, korzystając z podanego planu
1 Czym jest kultura?	Podręcznik: Skarbiec języka. Hasło encyklopedyczne i słownikowe, s. 49	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie treść hasła słownikowego i encyklopedycznego zna pojęcia: <i>kultura, kultura duchowa, kultura materialna</i>
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> zwraca uwagę na typy definicji słownikowych, określa ich swoistość – IV.6 	<ul style="list-style-type: none"> określa cechy charakterystyczne dla hasła słownikowego
1 Etykieta językowa na co dzień.	Podręcznik: Kultura wypowiedzi. Etykieta językowa. Szablon językowy, s. 51 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka. Kultura języka. Etykieta językowa. Szablon</i>	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie <i>grzeczność językowa</i> i stosuje ją w swoich wypowiedziach – II.3.1 rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: <i>kultura języka, etykieta językowa, szablon językowy</i> w roli określonych nadawców formułuje powitanie, prośbę, podziękowanie, przeprosiny, gratulacje z zachowaniem kultury języka i etykiety językowej

	<i>językowy</i> , s. 56 <i>Ćwiczenia. Kultura wypowiedzi. Etykieta językowa</i> , s. 15		
1 Dlaczego ludzie mierzą czas?	Podręcznik: Fryderyk Zawieński <i>Czas i kalendarz</i> , s. 52	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1	• rozumie tekst popularnonaukowy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1*	• rozmawia na temat współczesnych kalendarzy
1 Podział głosek w języku polskim.	Podręcznik: Fonetyka. Podział głosek, s. 55 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Fonetyka. Podział głosek</i> , s. 77	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozpoznaje wyrazy wieloznaczne – II.2.4*	• artykułuje głoski nosowe ze względu na znaczenie wyrazów
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		• rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3	• poprawia błędy językowe w związkach frazeologicznych
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
• wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych – II.4.3	• poprawia błędy językowe		
1 Uczymy się argumentować własne zdanie.	Podręcznik: Platon <i>Pismo i pamięć</i> , s. 58 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Argument, kontrargument</i> , s. 8; <i>Formy wypowiedzi. Wypowiedź argumentacyjna</i> , s. 27	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7*	• porządkuje plan wypowiedzi
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1	• uzupełnia notatkę informacjami z tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
• wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4	• wyraża swoją opinię na podany temat • podaje własne argumenty dowodzące słuszności lub podważające (kontrargumenty) tezę		
1	Podręcznik:	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	

Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.	Agnieszka Suchowierska <i>Na wycieczce w dawnych Tebach</i> , s. 60; <i>Jak powstały Teby</i> – komiks, s. 61	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje fikcję literacką, rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2* opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne w tekście opowiadania i komiksie omawia motyw powstania miast w różnych legendach opowiada o wydarzeniach fabuły
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia podaną tezę
		III. Tworzenie wypowiedzi	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan działań bohatera
1 Jak edytować tekst?	Podręcznik: <i>Szkoła pisania. Jak edytować tekst</i> , s. 63	III. Tworzenie wypowiedzi	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatkę na komputerze
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się technologią informacyjną – IV.9 	<ul style="list-style-type: none"> formatuje tekst na komputerze ze zgodzie z zasadami edytorskimi
1 Jak wznieść świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.	Podręcznik: Bolesław Prus <i>Faraon</i> (fragment), s. 65	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat rozmowy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego – III.1.6 zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wniosek uzasadnia własne zdanie na podany temat
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia tabelę informacjami z tekstu
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi materiały wyraża swoją opinię na podany temat 		

		<p>informacje – IV.3*</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje swoją opinię z poglądem innych
1 Przysłowia mądrością narodu.	<p>Podręcznik: Skarbiec języka. Przysłowia. Rodzaje błędów frazeologicznych, s. 69</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. Skarbiec języka. Przysłowia. Rodzaje błędów frazeologicznych, s. 58</p> <p>Ćwiczenia. Frazeologizmy i przysłowia, s. 17</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przeczytany tekst
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje przysłowia do objaśnień tłumaczących ich sens metaforyczny • podaje przysłowie pasujące do kontekstu
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawia błędy we frazeologizmach
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź – III.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję przysłów w języku 		
1 Co symbolizuje wieża Babel?	<p>Podręcznik: <i>Wieża Babel</i> (fragment Księgi Rodzaju), s. 73</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje czytany utwór jako legendę, mit – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje cechy legendy i mitu w biblijnej opowieści
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza biblijną opowieść
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> • komentuje wypowiedzi, odwołując się do źródła literackiego • rozważa słuszność twierdzeń 		
1 Opis i interpretacja obrazu.	<p>Podręcznik: Szkola pisania. Opis i interpretacja obrazu – Pieter Bruegel <i>Wieża Babel</i>, s. 74</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. Czytanie ze zrozumie-</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy, filozoficzny – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje kontekst biblijny w interpretacji dzieła sztuki
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje obraz Pietera Bruegla <i>Wieża Babel</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	

	<p><i>niem. Opis i interpretacja tekstu kultury</i>, s. 11</p> <p>Ćwiczenia. <i>Interpretacja tekstu kultury</i>, s. 19</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia symboliczne znaczenie elementów dzieła sztuki
1 Rozbieżności między pisownią a wymową.	<p>Podręcznik: Fonetyka. Rozbieżności między pisownią a wymową, s. 76</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Fonetyka. Rozbieżności między wymową a pisownią</i>, s. 83</p> <p>Ćwiczenia. <i>Upodobnienia i inne zjawiska fonetyczne</i>, s. 22</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje – I.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje komizm języka
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie – II.1.1 • rozumie rozbieżności między mową a pismem – II.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje uproszczenia grup spółgłoskowych • rozpoznaje utratę dźwięczności na końcu wyrazu • rozpoznaje upodobnienia pod względem dźwięczności: ubezdźwięcznienia (wsteczne, postępowe), udźwięcznienia (wsteczne) • nazywa rodzaje upodobnień
Konteksty, nawiązania, deformacje			
1 Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.	<p>Podręcznik: Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Teatrzyk „Zielona Gęś” ma zaszczyt przedstawić „Osiem dni stworzenia”</i>, s. 79</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje – I.1.5 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje reakcje wywołane przez lekturę – własne i wirtualnego odbiorcy • określa nawiązania utworu do wątków biblijnych i uwzględnia je w interpretacji • odczytuje elementy humoru w tekście literackim
		III. Tworzenie wypowiedzi	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje, parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst sztuki z określoną intencją (humor), uwzględniając kontekst biblijny
1 Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?	<p>Podręcznik: Stanisław Lem, <i>Jak ocalał świat</i>; grafiki Daniela Mroza, s. 80</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* • rozpoznaje rodzaje literackie: epika; określa 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego w opowiadaniu • odpowiadając na pytania, wyszukuje w utworze potrzebne informacje i porządkuje je

	<p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie, Epika. Gatunki epickie – powtórzenie</i>, s. 115</p> <p>Ćwiczenia. <i>Epika i gatunki epickie</i>, s. 25</p>	<p>cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. społeczny – I.1.11 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje intencję wypowiedzi narratora (prowokacja, przestroga) określa problematykę dzieła przyporządkowuje utwór do odpowiedniego rodzaju literackiego dostrzega elementy deformacji rzeczywistości w różnych tekstach kultury określa podobieństwo tematyki dzieła literackiego i dzieła sztuki w interpretacji grafiki uwzględnia kontekst literacki
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (grafika) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje interpretację dzieła sztuki
<p>2</p> <p>Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści <i>Stroiciel</i>.</p>	<p>Podręcznik: Tomasz Trojanowski <i>Ostatni Stroiciel Oktawonu</i>, s. 85 (lektura uzupełniająca)</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozdziela narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10* 	<ul style="list-style-type: none"> określa rodzaj narracji
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych – I.2.7 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady filmów, utworów literackich z opisem mitologicznego świata tworzy hierarchię wartości określa problematykę utworu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje kilkudzaniową notatkę na temat problematyki utworu 		
<p>1</p> <p>W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść</p>	<p>Podręcznik: Bolesław Leśmian <i>Dusiołek</i>, s. 89</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje narratora, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* ustala kolejność zdarzeń – I.1.7* 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia bohaterów literackich porządkuje chronologicznie plan wydarzeń charakteryzuje narratora

o przygodzie Bajdały.		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście literackim: neologizm – I.1.4 wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog – I.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje neologizmy w utworze
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> projektuje inscenizacje utworu
1 Analiza i interpretacja utworu Pawła Lekszyckiego <i>Simcity</i> .	Podręcznik: Paweł Lekszycki <i>Simcity</i> , s. 91	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia bohatera lirycznego na tle sytuacji lirycznej komentuje wypowiedź bohatera lirycznego do „ty” lirycznego interpretuje utwór poetycki według dyspozycji rozpoznaje kontekst literacki w utworze
		III. Tworzenie wypowiedzi	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje interpretację utworu poetyckiego
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan teledysku do utworu poetyckiego
1 Redagujemy fragment utworu dramatycznego.	Podręcznik: Stanisław Lem <i>Wierny robot</i> (fragment), s. 92 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie, Dramat jako rodzaj literacki</i> , s. 120	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> omawia budowę dramatu omawia problematykę utworu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	

	Ćwiczenia. <i>Dramat i jego wyróżniki</i> , s. 28	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje przekształcenia na tekście cudzym – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy fragment dramatu, będący kontynuacją zdarzeń z udziałem bohaterów utworu
1 Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu.	Podręcznik: Kuba Sowiński <i>Stres w pracy – niepewność, zagrożenie, presja</i> , (reprodukcja), XX w., s. 97	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (grafika) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje plakat
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedziach – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> określa sens utworu związkiem frazeologicznym redaguje opowiadanie z użyciem frazeologizmów odczytuje przenośne znaczenie wyrazu w tytule
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatkę interpretacyjną o plakacie redaguje hasło słownikowe
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5* uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> projektuje plakat na podany temat z określonym motywem porównuje definicję słownikową pojęcia z własną definicją 		
1 Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy.	Podręcznik: Eoin Colfer <i>Artemis Fowl</i> , s. 98 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Tekst naukowy i popularnonaukowy</i> , s. 15 Ćwiczenia. <i>Teksty naukowe i popularnonaukowe</i> , s. 30	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* rozpoznaje gatunki dziennikarskie: artykuł i określa ich podstawowe cechy – I.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje bohatera przestawia etapy pracy bohatera do realizacji celu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu popularnonaukowego – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> określa różnice między tekstem popularnonaukowym a literackim
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wnioski na podstawie tekstu popularnonaukowego i tekstu fabularnego 		

		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje artykuł na podany temat
1 Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją.	Podręcznik: Jerzy Duda-Grac <i>Babel 2</i> (reprodukcja), s. 102	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje obrazy o tej samej tematyce według dyspozycji rozpoznaje karykaturalne cechy postaci na obrazie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wypowiedź, interpretując przedstawioną na obrazie rzeczywistość
1 Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?	Podręcznik: Fonetyka. Akcent, s. 103 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku, Akcent w języku polskim</i> , s. 88 Ćwiczenia. <i>Akcent w języku polskim</i> , s. 32	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie: <i>akcent</i> – II.3.5* rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu – II.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> czyta na głos, akcentując sylaby zgodnie z polskimi zasadami podkreśla sylabę akcentowaną
1 Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretycznoliterackich poznanych w rozdziale <i>U źródeł</i> .	Podręcznik: Powtórzenie, s. 105	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje rodzajom literackim ich wyznaczniki podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego rodzaju literackiego na osi czasu umieszcza nazwiska twórców
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie rozpoznaje dzieła literackie po ich fragmencie zna pojęcia: <i>liryka, epika, dramat, wiersz sylabiczny, wiersz wolny, pieśń; parafraza, przysłowie, neologizm, świat przedstawiony, narracja, podmiot liryczny, pytanie retoryczne,</i>

			<i>mit, hymn, frazeologizm</i>
1 Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści <i>Mały Książę</i> .	Podręcznik: Sprawdź siebie; Antoine de Saint-Exupéry <i>Spotkanie z kupcem</i> (fragment <i>Mały Książę</i>), s. 107	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1	• wyszukuje informacje w tekście • odczytuje myśl zawartą w utworze
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		• rozumie pojęcia: <i>głoska, litera, sylaba, akcent</i> ; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów – II.3.5*	• dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby • zna rolę litery <i>i</i> w wyrazie • nazywa zjawiska fonetyczne • wskazuje sylabę akcentowaną • poprawnie przenosi wyrazy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3	• uzasadnia swoje zdanie na podany temat
		IV. Samokształcenie	
• rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8	• wyraża swoją opinię i ją uzasadnia		
	Podręcznik: Nasz projekt – gra planszowa, s. 109	IV. Samokształcenie	
		• uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych) – IV.4	• realizuje projekt
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM			
Dom i jego przestrzenie			
1 Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.	Podręcznik: Śladami cywilizacji – dom, s. 110	• odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11*	• opowiada o swoich doświadczeniach związanych z podanym tematem
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozpoznaje wyrazy wieloznaczne – II.2.4* • rozróżnia synonimy i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8*	• wymienia znaczenia wyrazu <i>dom</i> (dosłowne i w przenośni) • formułuje definicje słownikowe podanych wyrazów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat –	• podaje skojarzenia z wyrazem <i>dom</i>

		III.1.1*	
1 Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk.	Podręcznik: Olga Tokarczuk <i>Czas domu</i> , s. 111	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> omawia archetyp domu wyjaśnia funkcję motywu biblijnego w utworze
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis przestrzeni domu, uwzględniając jej dosłowne i przenośne znaczenie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przeczytanym tekście – III.2.5* tworzy notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatkę słowno-graficzną, wykorzystując informacje z tekstu i podane dyspozycje
1 Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły.	Podręcznik: Jacek Podsiadło <i>Rozdziałik czwarty, w którym oglądamy domy sióstr Świniarskich</i> , s. 113	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> rozmawia na podany temat
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki – III.2.4* tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, opowiadanie – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi informacje wokół tematu cytuje humorystyczne fragmenty tekstu redaguje opis pomieszczenia redaguje opowiadanie
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.6 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje wyniki pracy
2 Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny	Podręcznik: Zuzanna Orlińska <i>Przeprowadzka</i> , s. 116	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> określa postawy bohaterów ocenia zachowanie postaci
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje humorystyczną notatkę prezentującą postać literacką
		IV. Samokształcenie	

Orlińskiej.		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.7 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje wystąpienie na podany temat
1 Jak napisać spójny i logiczny tekst?	Podręcznik: Szkoła pisania. Spójność językowa tekstu, s. 119	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat tekstu nadaje tytuł wyrażający główną myśl tekstu
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi, Spójność językowa tekstu</i> , s. 31	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje tekst pod kątem spójności językowej wypowiedzi określa zabiegi językowe tworzące spójność językową tekstu stosuje graficzne znaki spójności tekstu: tytuł i śródtytuły, akapity, myślnik, średnik, dwukropek, nawias, wielokropek przyporządkowuje tytuły i śródtytuły do wypowiedzi uzupełnia tekst, wprowadzając spójność między fragmentami wypowiedzi redaguje spójny tekst na podany temat
1 Analiza słowotwórcza wyrazów.	Podręcznik: Słowotwórstwo. Podstawowe pojęcia i analiza słowotwórcza, s. 123	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Słowotwórstwo. Podstawowe pojęcia</i> , s. 91 Ćwiczenia, <i>Słowotwórstwo. Podstawowe pojęcia</i> , s. 33	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu – II.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyraz podstawowy, podstawę słowotwórczą, formant i wyraz pochodny tworzy wyrazy pochodne tworzy parafrazę słowotwórczą dokonuje analizy słowotwórczej wyrazu rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo
W domu dzieciństwa i młodości			
1 Felieton jako	Podręcznik: Umberto Eco <i>Jakże</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje narratora – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje język wypowiedzi narratora

pretekst do rozmowy o zabawkach i lekturach z dzieciństwa.	<i>cudownie było bawić się pluszowym misiem</i> , s. 126 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie, Formy publicystyczne – felieton</i> , s. 123 Ćwiczenia. <i>Felieton</i> , s. 35	<ul style="list-style-type: none"> rozzróżnia narrację pierwszoosobową oraz wskazuje ich funkcje – I.1.10* 	
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje fragmenty tekstu publicystycznego – I.2.1 rozpoznaje gatunki dziennikarskie: felieton, i określa ich podstawowe cechy – I.2.5 dostrzega różnice między literaturą piękną a publicystyką i określa funkcję tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> omawia budowę felietonu, cytując odpowiednie fragmenty określa cechy felietonu na podstawie tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumenty potwierdzające tezę, odwołując się do utworów literackich i własnych doświadczeń redaguje felieton
1 Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.	Podręcznik: Beata Andrzejczuk <i>1 listopada</i> , s. 129 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie. Analizujemy budowę wywiadu</i> , s. 39 Ćwiczenia. <i>Wywiad</i> , s. 37	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposób przedstawiania wydarzeń z przeszłości rodziny na podstawie tekstu literackiego i wywiadu internetowego
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, i określa ich podstawowe cechy – I.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z informacji na temat genealogii z wywiadu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wywiad – III.2.1 tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje i przeprowadza wywiad redaguje opis wspomnień z dzieciństwa 		

1 Co to jest rodzina wyrazów?	Podręcznik: Słownictwo. Rodzina wyrazów, 131 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku.</i> <i>Rodzina wyrazów</i> , s. 94 Ćwiczenia. <i>Analiza wyrazów pochodnych</i> , s. 39	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzenie – II.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy tworzące rodzinę wyrazów wskazuje rdzeń i oboczności rdzenia analizuje budowę wyrazów pochodnych porządkuje wyrazy należące do danej rodziny
1 Miłość i akceptacja lekarstwem na odmiennosc – rozważania na podstawie fragmentu powieści <i>Jabłko Apolejki</i> .	Beata Wróblewska <i>Apolejka i osiołek</i> , s. 133	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.11 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje odwołania do baśni rozważa problemy osób niepełnosprawnych, odwołując się do przykładów z filmów, książek, doświadczeń i obserwacji
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumenty przy wyrażaniu opinii na dany temat
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje swoją opinię na określony pogląd, podając argumenty
2 Uczymy się redagować rozprawkę.	Podręcznik: Szkoła pisania. Rozprawka, cz. 1, s. 135 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi</i> , <i>Rozprawka</i> , cz. 1, s. 43 Ćwiczenia, <i>Rozprawka</i> , cz. 1, s. 42	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi – III.1.2 tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje temat rozprawki formułuje tezę redaguje temat rozprawki redaguje plan rozprawki analizuje budowę rozprawki podaje argumenty i kontrargumenty do rozprawki

		III.1.7	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wstępy do rozprawki na podany temat
1 Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.	Podręcznik: Tadeusz Różewicz <i>Kasztan</i> , s. 138	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* • zna i rozpoznaje w tekście literackim: przenośnię, oraz określa ich funkcję – I.1.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje obrazy poetyckie według dyspozycji • charakteryzuje podmiot liryczny • odczytuje metaforę
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12* • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ujęcie tematu w różnych utworach • dokonuje przekładu intersemiotycznego kolejnych fragmentów wiersza
1 Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.	Podręcznik: Michel Piquemal <i>Nauki mędrca</i> , s. 140	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1* • rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – III.1.2* • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 • odróżnia przykład od argumentu – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • dyskutuje na podany temat • formułuje tezy • formułuje uzasadnienie tezy • wykorzystuje przykłady z literatury, filmu oraz własnych obserwacji i doświadczeń w tworzeniu argumentów
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> • zabiera głos w dyskusji – przedstawia swoje stanowisko wraz z argumentacją
2 Poznajemy typy formantów.	Podręcznik: Słowotwórstwo. Typy formantów. Pisownia	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; 	<ul style="list-style-type: none"> • określa klasy wyrazów utworzonych od danych formantów

	z przedrostkami, s. 142 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. Nauka o języku. Typy formantów, s. 98</i> <i>Ćwiczenia. Analiza wyrazów pochodnych, s. 39; Pisownia wyrazów z niektórymi przedrostkami rodzimymi i obcymi, s. 44</i>	<ul style="list-style-type: none"> w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzenie – II.1.2 zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy – II.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela wyrazy podzielne słowotwórczo od niepodzielnych słowotwórczo oddziela formant od podstawy słowotwórczej tworzy wyrazy pochodne za pomocą formantów analizuje złożenia i określa ich funkcję w tekście
III. Tworzenie wypowiedzi. Ortografia i interpunkcja			
		<ul style="list-style-type: none"> pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni – II.4.1* 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy z przedrostkami łączy przedrostki z ich znaczeniem
1 Dom źródłem postaw – analiza fragmentu <i>Kamieni na szaniec</i> Aleksandra Kamińskiego.	Podręcznik: Aleksander Kamiński <i>U Alka i Rudego</i> , s. 145	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje postawy bohaterów literackich porównuje postawy bohaterów literatury faktu z okresu II wojny światowej ze współczesnymi
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. filmach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturalnych – I.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje powieść jako przykład literatury faktu wymienia elementy filmowe wskazujące na nawiązanie do literatury faktu we współczesnej filmowej adaptacji powieści
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.6 rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje wyniki swojej pracy na forum wyraża i uzasadnia swoje stanowisko na podany temat według dyspozycji 		
2 W obliczu cierpienia – <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego.	Podręcznik: Jan Kochanowski <i>Tren I, Tren V, Tren VII, Tren VIII</i> , s. 147 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1 zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie, oraz określa ich funkcję – I.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> określa sytuację podmiotu lirycznego omawia sytuację liryczną wskazuje adresata wypowiedzi opisuje obrazy poetyckie rozpoznaje środki stylistyczne rozpoznaje cechy trenu w utworze

	Kopia obrazu Jana Matejki z 1862, <i>Jan Kochanowski nad zwłokami Urszulki</i>	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* • rozróżnia gatunki liryki, w tym tren, oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich – I.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> • recytuje wybrany tren Jana Kochanowskiego • rozpoznaje tren jako gatunek liryki 	
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie. Tren</i> , s. 126	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury		
	Ćwiczenia. <i>Gatunki liryczne. Tren</i> , s. 46	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sposób ukazania uczuć postaci przedstawionej na obrazie 	
Powroty do domu				
2 Powrót Odyseusza do domu tematem różnych tekstów kultury.	Podręcznik: Homer <i>Odyseja</i> (fragmenty), s. 150	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich		
	<i>Powrót Odyseusza do Itaki</i> , tkanina, ok. XVII w.; <i>Odyseusz wraca do Penelopy</i> , płaskorzeźba, V w. p.n.e.	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę – I.1.4* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8 • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.16* 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje adresata wypowiedzi • określa ponadczasowy i uniwersalnych charakter zachowania postaci • rozmawia o sytuacji przedstawionej w utworze w odwołaniu do własnych doświadczeń • odczytuje przenośne znaczenie mitu o Odyseuszu 	
	Leopold Staff <i>Odys</i> , s. 153	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury		
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi, Interpretacja tekstu poetyckiego</i> , s. 34	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście fragmenty przedstawione na arrasie i płaskorzeźbie 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych : opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan wydarzeń • redaguje opis arrasu
	IV. Samokształcenie			
		<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność prezentacji wyników swojej pracy – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje etapy wędrówki Odyseusza 	
1 Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?	Podręcznik: <i>Syn marnotrawny</i> (fragment Ewangelii wg św. Łukasza), s. 154	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich		
		<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8 • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy postaci, ich motywację i ocenia ich postępowanie • odczytuje symbolikę postaw i zachowania postaci w kontekście wiedzy o kulturze 	

	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Porównanie tekstów kultury</i> , s. 18; <i>Kształcenie literackie. Gatunki epickie: przypowieść</i> , s. 128	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.16* rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje przypowieść w odniesieniu do własnych doświadczeń i obserwacji zna cechy gatunkowe przypowieści
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie czytany tekst
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje znaczenie związku frazeologicznego <i>syn marnotrawny</i> ze słownika układa zdania ze zwianiem frazeologicznym <i>syn marnotrawny</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumenty wskazujące na cechy gatunkowe przypowieści 		
2 Redagujemy opisy przeżyć.	Podręcznik: <i>Szkoła pisania. Opis przeżyć</i> , s. 156 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi. Opis przeżyć</i> , s. 46 Ćwiczenia. <i>Opis przeżyć</i> , s. 48	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, powieść oraz wskazuje jego cechy – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia opis przeżyć od opowiadania analizuje fragment powieści pod kątem opisanych doznań i odczuć bohatera, źródła doznań i odczuć, nastroju
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis przeżyć
1 Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej.	Podręcznik: Anna Onichimowska <i>Aki. Za ścianą</i> (fragment), s. 159	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. kulturowy, społeczny – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podtytuł opowiadania omawia problemy ukazane w utworze
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
<ul style="list-style-type: none"> znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich 	<ul style="list-style-type: none"> podaje tytuły tekstów kultury będące przykładami wzajemnej pomocy innym 		

1 Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?	Podręcznik: Wyrazy złożone i nazwy wielowyrazowe. Skróty i skrótowce, s. 163 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Wyrazy złożone. Skróty i skrótowce</i> , s. 102 Ćwiczenia. <i>Nazwy złożone</i> , s. 51; <i>Pisownia skrótów i skrótowców</i> , s. 52	i kulturowych – I.2.7	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1*	• redaguje opis zachowania postaci w określonej sytuacji
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		• zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy – II.1.3	• rozumie zasady tworzenia wyrazów złożonych
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• zna typy skrótów i skrótowców – określa ich funkcje w tekście – II.2.1 • zna sposoby bogacenia słownictwa – II.2.3	• rozpoznaje złożenia, zrosty, zestawienia • rozróżnia typy skrótowców: głoskowce, literowce, sylabowce (zgłoskowce), skrótowce mieszane • poprawnie odmienia skrótowce • zapisuje pełne nazwy skrótowców • tworzy zdania ze skrótowcami
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
• poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki – II.4.2 • stosuje reguły pisowni – II.4.1	• poprawnie używa kropki w skrótach wyrazów • podaje zasadę pisowni skrótów • tworzy zdania ze skrótami wyrazów w mianowniku i przypadku zależnym		
2 W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna?	Podręcznik: Stefan Żeromski <i>Szyfowe prace</i> (fragment), s. 166 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8	• rozmawia o uczuciach bohaterów • omawia rolę domu w życiu człowieka
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2*	• odnajduje we fragmencie powieści opisy zjawisk, obiektów • odnajduje w tekście fragmenty opisujące uczucia bohaterów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* • tworzy plan twórczy tekstu – III.2.3*	• redaguje opis przeżyć we fragmencie pamiętnika • redaguje szczegółowy plan wypowiedzi na podany temat		
1 Funkcja zdrobnie-	Podręcznik: Skarbiec języka. Zdrob-	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnie-	• rozróżnia zdrobnienia od zgrubień wśród

nia i zgrubienia w tekście.	nienie i zgrubienie. Powtórzenie, s. 169 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Wyrazy nacechowane ekspresywnie. Zdrobnienia i zgrubienia</i> , s. 61 Ćwiczenia. <i>Wyrazy nacechowane ekspresywnie. Zdrobnienia i zgrubienia</i> , s. 54	nie, zgrubienie, oraz określa ich funkcje – I.1.4*	wyrazów nacechowanych ekspresywnie
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		• wskazuje funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym – II.1.2	• analizuje budowę słowotwórczą wyrazów
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie ich funkcję w tekście – II.2.6*	• rozróżnia wyrazy nacechowane ekspresywnie od wyrazów neutralnych • układa zdania z wyrazami nacechowanymi emocjonalnie • określa funkcję zdrobnień i zgrubień w tekście literackim
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, dialog – III.2.1*	• redaguje dialog, stosując zgrubienia i zdrobnienia w opisie postaci		
Konteksty, nawiązania, deformacje			
1 Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego.	Podręcznik: Hieronim Bosch <i>Syn marnotrawny</i> , 1500 (reprodukcja), s. 172	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3	• gromadzi słownictwo określające poszczególne elementy obrazu • odczytuje sytuację przedstawioną na obrazie w odwołaniu do przypowieści • analizuje dzieło sztuki, korzystając z informacji opracowanych na podstawie badań historyka sztuki
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4	• redaguje argumenty
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1*	• redaguje opis przeżyć postaci przedstawionej na obrazie w określonej sytuacji		
• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1	• wyraża swoje zdanie na podany temat		

2 Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku? Rozprawka.	Podręcznik: Szkola pisania. Rozprawka, cz. 2, s. 174 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. Formy wypowiedzi. Rozprawka, cz. 2, s. 49 Ćwiczenia. Rozprawka, cz. 2, s. 57	I. Kształcenie językowe. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi – III.1.2 • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje temat rozprawki • formułuje tezę • gromadzi argumenty potwierdzające swoje stanowisko • redaguje plan rozprawki
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje słownictwo typowe dla rozprawki: wpływające na spójność wypowiedzi, porządkujące argumenty, sygnalizujące wyrażenie opinii, wprowadzające cytaty • redaguje rozprawkę
2 Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego <i>Żona modna</i> .	Podręcznik: Ignacy Krasicki <i>Żona modna</i> , s. 175 (lektura obowiązkowa) Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. Kształcenie literackie. Gatunki mieszane: satyra, s. 131 Ćwiczenia. <i>Gatunki synkretyczne. Satyra</i> , s. 61	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz określa ich cechy – I.1.11* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia głównych bohaterów utworu • omawia postawy bohaterów i konsekwencje zmian • rozpoznaje elementy liryki, epiki, dramatu w satyrze • omawia karykaturalne zdeformowanie rzeczywistości przedstawionej w utworze • określa źródło ośmieszenia i krytyki postaw bohaterów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi argumenty do dyskusji

		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan twórczy tekstu – III.2.3* • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan szczegółowy satyry do planu ramowego • redaguje opis obiektu i miejsca
1 Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha <i>Przy śniadaniu</i> .	Podręcznik: William Hogarth <i>Przy śniadaniu</i> (reprodukcja), XVIII w., s. 181	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • interpretuje zachowania i gesty postaci • dostrzega krytykę twórcy • interpretuje tytuł dzieła
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • dyskutuje o satyrycznym charakterze dzieła
1 Funkcja eufemizmów i prozaizmów.	Podręcznik: Kultura języka. Eufemizm i prozaizm, s. 183 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka, Eufemizm</i> , s. 66 Ćwiczenia. <i>Eufemizm i prozaizm</i> , s. 63	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście literackim: eufemizm – I.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje eufemizm • rozpoznaje prozaizm • wyjaśnia znaczenie eufemizmów
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie słownictwa	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna sposoby bogacenia słownictwa – II.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy eufemizmy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcje – III.1.8 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie funkcje eufemizmu w manipulacji językowej
1 Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.	Podręcznik: Barbara Kosmowska <i>Buba</i> (fragment), s. 185	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.19* 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację przedstawioną w utworze • omawia relacje między bohaterami • komentuje zachowanie bohaterów • wyraża własną opinię na temat zachowania bohatera
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje odpowiednie fragmenty tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, list – 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie, list lub kartkę z pamiętnika na podany temat

		III.2.1*	
1 Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.	Podręcznik: Ewa Nowak <i>Spotkanie</i> , s. 188 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Odczytujemy ironię w wypowiedzi</i> , s. 22 Ćwiczenia. <i>Ironia</i> , s. 67	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje narratora w czytanych utworach – I.1.9* rozdziela narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10* określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12* charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje – I.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje narratora określa problematykę utworu analizuje wypowiedzi i zachowania postaci rozpoznaje ironię rozpoznaje w wypowiedzi sprzeczności między dosłownym znaczeniem a intencją wypowiedzi
		I. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje wypowiedzi bohatera
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohatera
1 Rozmawiamy o stereotypach w rodzinie.	Podręcznik: Sławomir Mrozek <i>Nalotnie natury</i> , s. 192 Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Teatrzyk „Zielona Gęś” ma zaszczyt przedstawić dramat meteorologiczny pt. „Szczęście rodzinne czyli Ostrożnie z przekleństwami”</i> , s. 194	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wykorzystuje w interpretacji tekstów własne doświadczenie i elementy wiedzy o kulturze – I.1.18* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje stereotyp w zachowaniu postaci porównuje przedstawiony w dramacie obraz rodziny z własnym wyobrażeniem omawia sposób budowania stereotypowej sytuacji podaje przykłady stereotypów i ocenia ich krzywdzący charakter
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje pracę na podany temat
1 Jak należy traktować	Podręcznik: Kultura wypowiedzi. Etyka słowa, s. 195	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów na podstawie ich wypowiedzi i zachowania

rozmówcę? O etyce słowa.	Karol Dickens <i>Opowieść wigilijna</i> , s. 197 (lektura obowiązkowa) Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka. Kultura języka. Etyka słowa</i> , s. 69 Ćwiczenia. <i>Etyka słowa</i> , s. 68	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach – II.3.1 rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w czym ujawnia się brak grzeczności językowej rozpoznaje językowe zachowania grzecznościowe rozumie pojęcie: <i>etyka słowa</i> analizuje wypowiedzi postaci pod kątem językowych zachowań grzecznościowych formułuje zasady etykiety językowej w kontaktach w internecie
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża swoją opinię na temat etykiety językowej w internecie
1 Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki <i>Król</i> Katarzyny Ryrych.	Podręcznik: Katarzyna Ryrych <i>Brooklyn</i> , s. 199	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14* charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych i nazywa ich cechy – I.1.11* określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12* określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa uczucia wywołane tekstem wymienia bohaterów biorących udział w wydarzeniach nazywa cechy bohaterów, korzystając z podanego słownictwa omawia relacje między członkami rodziny identyfikuje problemy bohaterów, korzystając z podanych źródeł informacji określa przyczyny problemów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje list z wykorzystaniem podanego słownictwa
1 Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale <i>Śladami cywilizacji – dom</i> .	Podręcznik: Powtórzenie, s. 202	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje rodzajom literackim ich wyznaczniki podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego rodzaju literackiego na osi czasu umieszcza nazwiska twórców
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie rozpoznaje dzieła literackie po ich fragmencie

			<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>prozaizm, eufemizm, epilog, przypowieść, publicystyka, felieton, wywiad, satyra, ironia, apostrofa, zgrubienie, zdrobnienie, tren, stereotyp, archetyp</i>
2 Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej.	Podręcznik: Sprawdź siebie – William Wharton <i>Tato</i> , s. 204	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* charakteryzuje podmiot liryczny, narratora oraz bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10* zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie, oraz określa ich funkcje – I.1.4* 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje narratora określa typ narracji rozpoznaje onomatopeje wyjaśnia przenośnię charakteryzuje podmiot liryczny charakteryzuje bohatera lirycznego określa stosunek podmiotu lirycznego do bohatera lirycznego rozpoznaje obrazy poetyckie nazywa środki poetyckie w wierszu określa typ wiersza: sylabiczny/wiersz
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie czytany tekst cytuje odpowiednie fragmenty tekstu
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżność między mową a pismem – II.1.1 rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń – II.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy niepodzielne słowotwórczo dokonuje analizy słowotwórczej wyrazów rozpoznaje oboczności słowotwórcze rozpoznaje rodzaje formantów odróżnia przedrostki od przyrostków tworzy rodzinę wyrazów
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
<ul style="list-style-type: none"> dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> do wyrazów z języka potocznego podaje ich odpowiedniki z języka ogólnego 		

		o ograniczonym zasięgu (terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy) – II.2.1	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję wyrazów potocznych w literaturze
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje relacje między osobami z wykorzystaniem podanego słownictwa
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje rozprawkę na podany temat
	Podręcznik: Nasz projekt – wywiad, s. 209	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad – I.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje i przeprowadza wywiad
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi.</i> <i>Analizujemy budowę wywiadu, s. 39</i>	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wywiad – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wywiad
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> realizuje projekt
CZŁOWIEK I PRAWO			
Najstarsze prawa			
1 Człowiek i prawo. Ćwiczenia językowe.	Podręcznik: Człowiek i prawo, s. 210	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy rzeczownika <i>prawo</i> w utartych zwrotach
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie dosłowne i przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.4* rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje przerośne i dosłowne znaczenie związku frazeologicznego wyjaśnia znaczenie przerośne związku frazeologicznego podaje przykłady tekstów kultury, kojarzonych

		znaczenie oraz stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.5*	z tematem prawo
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> rozmawia na podany temat, odwołując się do własnych obserwacji
1 Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?	Podręcznik: <i>Kodeks Hammurabiego</i> , s. 211 Bóg Marduk przekazuje zbiór praw Hammurabiemu, fragment steli, XVIII w. p.n.e.	I. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozdziela synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi synonimy wokół pojęcia <i>kodeks</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis zabytku kultury materialnej (steli)
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki – III.2.4* tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatkę na podany temat formułuje zasady właściwego postępowania ocenia prawo (Hammurabiego), uwzględniając kontekst historyczny
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5* rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie informacji ze słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie słowa <i>prawodawca</i>
1 Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?	Podręcznik: Szkola pisania. Opis bibliograficzny. Cytat. Cytowanie, s. 213 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi. Opis bibliograficzny. Cytat. Cytowanie</i>	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, cudzysłowu – II.4.2* poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne w opisie bibliograficznym cytuje
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat, cytując odpowiednie fragmenty tekstu wnioskuje, wykorzystując elementy wiedzy o historii i kulturze

		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia tekst, korzystając z różnych źródeł informacji podaje źródła informacji sporządza opis bibliograficzny
1 Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja.	Podręcznik: <i>Dekalog</i> (fragment Księgi Wyjścia), s. 215 Tablica Dziesięciorga Przykazań (reprodukcja)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje tekst literacki i dzieło malarskie porównuje tekst literacki z jego malarską wizją, uwzględniając środki wyrazu charakterystyczne dla tych rodzajów twórczości rozpoznaje biblijne treści w dziele malarskim omawia kompozycję, kształt i symbolikę dzieła
1 Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.	Podręcznik: Robert Harris <i>Niebezpieczna sprawa</i> , s. 218 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie. Rodzaje powieści. Powieść historyczna</i> Ćwiczenia. <i>Gatunki epickie. Powieść historyczna</i> , s. 71	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* wykorzystuje w interpretacji tekstów kultury elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 rozpoznaje czytany utwór jako powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> określa miejsce i czas akcji omawia sytuację opisaną w utworze charakteryzuje bohaterów, korzystając z podanego słownictwa porównuje rzymski wymiar sprawiedliwości ze współczesnym rozpoznaje cechy powieści historycznej w omawianym tekście
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje rozprawkę na podany temat
1 Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?	Podręcznik: <i>Alegoria sprawiedliwości</i> , s. 223 Ignacy Krasicki <i>Lew pokorny</i> , s. 224	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako bajkę oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* rozpoznaje w tekście literackim: alegorię, i określa jej funkcję – I.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia alegoryczny charakter bajki wyjaśnia wymowę morału bajki nazywa cechy bohaterów bajki

	Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Atrybut. Alegoria</i> Ćwiczenia. <i>Symbol i alegoria</i> , s. 73	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki – I.2.3 • rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych – I.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje atrybut na ilustracjach
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje frazeologizmy w wypowiedzi na temat alegorii sprawiedliwości
2	Podręcznik: Części mowy a części zdania. Budowa zdania pojedynczego. Powtórzenie wiadomości, s. 225 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku, Odmiennie i nieodmiennie części mowy. Powtórzenie; Nauka o języku. Części mowy a części zdania. Powtórzenie; Nauka o języku. Budowa zdania pojedynczego. Powtórzenie</i> Ćwiczenia. <i>Części mowy a części zdania. Powtórzenie</i> , s. 74; <i>Przypomnienie podstawowych pojęć z zakresu składni</i> , s. 78; <i>Budowa zdania pojedynczego. Powtórzenie</i> , s. 80	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1* • odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – II.1.2* • rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka oraz określa ich funkcję w wypowiedzi – II.1.4* • nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8* • rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, rozumie ich funkcję i stosuje w praktyce językowej – II.1.12* 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa części mowy • określa formy gramatyczne części mowy odmiennych • sporządza wykres zdania pojedynczego: nazywa części zdania, określa części mowy, którymi zostały wyrażone
1	Podręcznik: Roger Lancelyn Green <i>Pierwsza Przygoda</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa czas akcji utworu • wyodrębnia bohaterów utworu

symboliczny początek rycerstwa.	<i>Okrągłego Stołu</i> , s. 228	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* • rozpoznaje w tekście literackim: symbol i określa ich funkcję – I.1.4 • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • określa symbolikę okrągłego stołu • omawia sytuację przedstawioną w utworze • wyjaśnia znaczenie rytuału
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, cudzysłowu – II.4.2* • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • potwierdza swoją wypowiedź cytataми
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedź o charakterze normatywnym (kodeks)
1 Współczesny zbiór praw człowieka.	Podręcznik: <i>Zwyczajowe prawo międzynarodowe</i> , s. 231 Powszechna deklaracja praw człowieka, s. 232	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, będące genezą praw człowieka • określa wpływ II wojny światowej na powstanie Powszechnej deklaracji praw człowieka • określa wartości wpisane w Powszechną deklarację praw człowieka
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki – I.2.3 • rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych – I.2.8* • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje satyryczne rysunki w kontekście Powszechnej deklaracji praw człowieka • przedstawia w formie rysunku, plakatu, komiksu artykuł Powszechnej deklaracji praw człowieka

		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie – III.2.1* • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 • tworzy notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie na podany temat • redaguje prace na podany temat • tworzy notatkę encyklopedyczną na podany temat
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3* • rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji – IV.7* 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i selekcjonuje informacje na podany temat
1	Podręcznik: Kultura wypowiedzi. Grzeczność niejęzykowa, s. 234	I. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – I.2.4* • stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi – I.2.6* 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje niejęzykowe zachowania grzecznościowe z ilustracji • czyta głośno tekst, oddając różne intencje • ilustruje dobre i złe zachowania m.in. gestem, siłą głosu, tempem mówienia
1	Podręcznik: Jan Kochanowski <i>Pieśń XIV</i> (Księgi wtóre), s. 235 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Kształcenie literackie. Rym. Rodzaje rymów</i> <i>Ćwiczenia. Rym. Rodzaje rymów</i> , s. 84	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?		<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę, oraz określa ich funkcję – I.1.4* • rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie – I.1.6* • rozróżnia gatunki liryki, w tym pieśń, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. kulturowy – I.1.11 • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje adresata apostrofy • nazywa cechy adresata • rozpoznaje nawiązania do motywu biblijnego • określa elementy rytmizujące pieśń • wyróżnia rymy: żeńskie – męskie, dokładne – niedokładne, gramatyczne – niegramatyczne
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje rozprawkę na podany temat

Prawa jednostki				
1 Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej <i>Możliwości</i> .	Podręcznik: Wisława Szymborska <i>Możliwości</i> , s. 237 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie. Składniowe środki stylistyczne</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich		
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9 • zna i rozpoznaje w tekście literackim: anaforę, oraz określa jej funkcję – I.1.4* • omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu – I.1.5* • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – I.1.20* 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny • rozpoznaje anaforę i określa jej funkcję w wypowiedzi podmiotu lirycznego • interpretuje tytuł utworu 	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje deklarację • tworzy wiersz
		IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5* 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z definicji słownikowej w interpretacji tytułu wiersza
2 Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem.	Podręcznik: Nancy H. Kleinbaum <i>Lekcja na dziedzińcu (fragment Stowarzyszenie umarłych poetów)</i> , s. 239 (lektura uzupełniająca) Kadry z filmu <i>Stowarzyszenie umarłych poetów</i> (1989), reż. Peter Weir Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Rodzaje planów filmowych</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich		
		<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne i elementy wiedzy o kulturze – I.1.18* 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia motywy postępowania bohatera • interpretuje wypowiedź w kontekście przedstawionej sytuacji • ocenia zachowania postaci 	
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, filmu, sztuk audiowizualnych – I.2.8* • rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa), oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.2.10* 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje tworzywo filmu i literatury • odróżnia plany filmowe: plan daleki, plan ogólny, plan pełny, plan średni (amerykański), półzbliżenie, zbliżenie, detal • przyporządkowuje kadrom plany filmowe

		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> dyskutuje: swoje stanowisko popiera argumentami, formułuje wnioski
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje list / kartkę z pamiętnika / artykuł na podany temat
1 Iqbal Masih – mały wielki człowiek.	Podręcznik: Francesco D’Adamo <i>Iqbal</i> (fragment), s. 242	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy – I.1.11* 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa cechy postaci
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje cechy literatury faktu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wniosek na temat postawy bohaterów rozmawia o decyzjach i motywach postępowania bohaterów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje list oficjalny do instytucji
1 Pisownia partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy.	Podręcznik: Pisownia partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy. Powtórzenie, s. 244 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku.</i> <i>Pisownia partykuły nie z różnymi częściami mowy</i> Ćwiczenia. <i>Pisownia partykuły nie</i>	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – II.4.4 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy rzeczowniki z partykułą <i>nie</i> poprawnie zapisuje partykułę <i>nie</i> z rzeczownikami tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotnika z przeczeniem <i>nie</i> podaje zasadę pisowni partykuły <i>nie</i> z przysłówkami, zaimkami, liczebnikami, wyrazami o znaczeniu czasownikowym wyjaśnia łączną pisownię partykuły <i>nie</i> z podanymi czasownikami poprawnie zapisuje partykułę <i>nie</i> z częściami mowy

	<i>z różnymi częściami mowy, s. 86</i>		
1 Co to jest homonim?	Podręcznik: Skarbiec języka. Homonimy, s. 246	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy wyrazów odmiennej – II.1.6* 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia zdania właściwymi formami gramatycznymi homonimów
	Stanisław Barańczak <i>Gruzja</i>	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie homonimów – II.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje homonimy w utworze podaje znaczenia homonimów
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Skarbiec języka. Homonimy</i>	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach
	Ćwiczenia. <i>Homonimy</i> , s. 87	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 		<ul style="list-style-type: none"> tworzy teksty z homonimami w różnych znaczeniach 	
1 Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana felietonem Krzysztofa Zanussiego.	Podręcznik: Krzysztof Zanussi <i>Reklama przedawkowana</i> (fragment), s. 248	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> zna i rozpoznaje w tekście literackim: uosobienie, oraz określa jego funkcję – I.1.4* charakteryzuje narratora – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje personifikację nazywa uczucia autora tekstu
	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury		
	<ul style="list-style-type: none"> określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* odróżnia informację o faktach od opinii – I.2.6* dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 rozpoznaje gatunki dziennikarskie: felieton, i określa ich podstawowe cechy – I.2.5 identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy – I.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje cel artykułu, stanowisko autora rozumie argumenty autora tekstu odczytuje intencję autora tekstu rozpoznaje fragmenty o charakterze opinii omawia sposób przedstawienia opinii przez autora felietonu określa cechy felietonu w omawianym tekście 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki		
	<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 uczestniczy w rozmowie na zadany temat – 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia stanowisko autora felietonu na temat reklam dyskutuje na temat tego, czy reklama ogranicza 	

		III.1.1*	<p>wolność</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoje zdanie na temat reklamy w formie głosu w dyskusji • przedstawia wybraną reklamę, wyrażając swoje emocje
1 Reklama jako komunikat językowy.	<p>Podręcznik: Skarbiec języka. Środki w reklamie i ich funkcje, s. 250</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Język i środki w reklamie</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Język i środki w reklamie</i>, s. 89</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje czytany utwór jako baśń oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje cechy baśni w reklamie • podaje przykłady reklam, zawierających nawiązania do różnych stylów i poetyk
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy – I.2.1* • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* • rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: sztuk plastycznych – I.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa środki wyróżniające reklamę spośród innych komunikatów, korzystając z podanych informacji
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy reklamę
Niepisane prawa			
2 Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – <i>Świtezianka</i> .	<p>Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Świtezianka</i>, s. 253 (lektura obowiązkowa)</p> <p>Caspar David Fridrich <i>Mężczyzna i kobieta obserwujący księżyc</i>, 1830–1835</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora – I.1.9* • określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.18* 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia problematykę utworu • omawia związek przyrody z nastrojem utworu i decyzjami bohaterów • charakteryzuje narratora ballady
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje scenerię i atmosferę obrazu • uzasadnia związek między balladą Mickiewicza a obrazem Fridricha
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosu- 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje fragmenty ballady

		jąc odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoją opinię na podany temat odwołuje się do sytuacji życiowych, uzasadniając swoje zdanie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis obrazu
2 Ballada <i>Lilije</i> jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą.	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Lilije</i> , s. 257 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie. Gatunki mieszane: ballada</i> Ćwiczenia. <i>Ballada</i> , s. 92	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń – I.1.7* rozdziela gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: ballada; wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada przebieg zdarzeń w balladzie wymienia cechy gatunkowe ballady
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* dokonuje odczytania tekstów kultury poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12* 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje przesłanie ballady tworzy ilustrację oddającą nastrój grozy w wybranej balladzie
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje fragmenty tekstu określające funkcję przyrody w balladzie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> rozmawia o konsekwencjach niedotrzymania danego słowa
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan odtworczy tekstu – III.2.3* tworzy notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje plan wydarzeń przedstawionych w balladzie uzupełnia notatkę na temat ballad Adama Mickiewicza
IV. Samokształcenie			

		<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5* 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje przesłanie utworu, korzystając z informacji zawartych w słowniku języka polskiego
2 Redagowanie opowiadania na podstawy ballady Adama Mickiewicza.	<p>Podręcznik: Szkoła pisania. Opowiadanie. Mowa zależna i niezależna, s. 263</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi. Opowiadanie. Mowa zależna i niezależna</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Opowiadanie. Mowa zależna i niezależna</i>, s. 95</p>	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> odróżnia mowę zależną i niezależną; przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca zdania z mowy niezależnej na zależną
		III. Tworzenie wypowiedzi.	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji – III.2.7* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opowiadanie według dyspozycji uzupełnia tekst opisem przeżyć wewnętrznych bohatera, stosując mowę zależną redaguje zakończenie historii przedstawionej w utworze, korzystając z podanego słownictwa
2 „Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie śniło się naszym filozofom” – ludowy obrzęd dziadów.	<p>Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Dziady. Cz. II</i> (fragment), s. 265 (lektura obowiązkowa)</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> określa nastrój utworu omawia poczucie sprawiedliwości według moralności ludowej
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> dokonyje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. spektakl teatralny) – I.2.12* 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje inscenizację dramatu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> dyskutuje na podany temat
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia tabelę informacjami z tekstu dramatu 		
1 Jak przemawiać,	Podręcznik: Andrzej Sapkowski	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> omawia elementy świata przedstawionego – 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje świat przedstawiony w utworze <i>fantasy</i>:

aby odnieść zamierzony skutek?	<i>Kwestia ceny</i> (fragment), s. 275 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Formy wypowiedzi. Przemówienie; Kształcenie literackie. Literatura fantasy</i> <i>Ćwiczenia. Przemówienie, s. 97; Gatunki epickie. Powieść fantasy, s. 99</i>	I.1.1* <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach, ze szczególnym uwzględnieniem ich w prozie realistycznej, fantastycznonaukowej lub utworach <i>fantasy</i> – I.1.2* 	wymienia jego elementy, cytuje fragmenty fikcji fantastycznej
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę – III.1.1 tworzy wypowiedź stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) – III.1.3 rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – III.1.2* 	<ul style="list-style-type: none"> określa cel przemówienia i adresata przycacza fragmenty wskazujące na logikę wywodu przycacza najważniejsze argumenty wskazuje środki retoryczne i określa ich funkcję
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki – III.2.4* tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: przemówienie – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatkę, korzystając z podanego słownictwa przygotowuje przemówienie w roli bohatera
1 Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.	Podręcznik: Osobowe i bezosobowe formy czasownika. Imiesłowy, s. 282 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Nauka o języku. Osobowe i bezosobowe formy czasownika. Powtórzenie; Nauka o języku. Imiesłowy;</i>	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie – II.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> określa formy gramatyczne czasowników osobowych od bezokoliczników tworzy formy imiesłowów przymiotnikowych (czynny, bierny) i przysłówkowych (współczesny i uprzedni) rozpoznaje imiesłowy przymiotnikowe i imiesłowy przysłówkowe określa formy gramatyczne imiesłowów przymiotnikowych (przypadek, liczbę, rodzaj) przekształca zdania w wypowiedzenia z imiesłowem przysłówkowym

	<p><i>Nauka o języku.</i> <i>Pisownia partykuły nie z imiesłowami</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Przypomnienie podstawowych pojęć z zakresu składni, s. 78; Bezosobowe formy czasownika. Imiesłów, s. 101</i></p>	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia frazeologizmy imiesłowami
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> poprawia zdania z błędnie użytymi imiesłowami
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – II.4.4 	<ul style="list-style-type: none"> pisze poprawnie partykułę <i>nie</i> z imiesłowami przymiotnikowymi i imiesłowami przysłówkowymi
Konteksty, nawiązania, deformacje			
<p>I Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego.</p>	<p>Podręcznik: Kazimierz Wierzyński <i>Przykazania</i>, s. 286</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – I.1.20* wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny – I.1.11 charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa wartości, o których jest mowa w tekście omawia rzeczywistość ukazaną w utworze, uwzględniając kontekst historyczny określa funkcję parafrazy określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca utwór, zmieniając jego wymowę
<p>I Debata przy okrągłym stole.</p>	<p>Podręcznik: Władysław Kopaliński <i>Okrągły stół</i>, s. 287</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich odwołania do wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje związek między wydarzeniami historycznymi a legendą
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji w formie obrad okrągłego stołu
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> korzysta z informacji zawartych w różnych 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi informacje na temat obrad okrągłego

		<p>źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3*</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji – IV.7* 	stołu w Polsce w 1989 roku
1 Spór o podatki tematem fragmentu powieści Terry'ego Pratchetta.	Podręcznik: Terry Pratchett <i>Spór o podatki</i> , s. 288	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcję – I.1.6 • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia ironiczny charakter tekstu • identyfikuje uczestników sporu • określa istotę konfliktu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia przykład od argumentu – III.1.5 • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przebieg dyskusji między bohaterami; rozpoznaje argumenty i kontrargumenty; określa postawę bohaterów, omawia rezultat dyskusji • redaguje kilkudzaniową wypowiedź o ironicznym charakterze
1 Jak opisać sytuację?	Podręcznik: Szkola pisania. Opis sytuacji, s. 290 Sydney R. Nolan <i>Proces</i> , 1947 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi. Opis sytuacji</i> Ćwiczenia. <i>Opis sytuacji</i> , s. 105	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora – I.1.9* • rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10* • określa elementy świata przedstawionego – I.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa narratora – obserwatora opisu sytuacji • rozpoznaje elementy statyczne i dynamiczne w opisie sytuacji • określa wydarzenia główne i towarzyszące • wymienia elementy stanowiące scenerię (tło) sytuacji
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach części mowy i określa ich funkcję w tekście – II.1.1* • rozpoznaje imiesłowy – II.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje opis sytuacji pod kątem języka: części mowy, formy gramatycznej wyrazów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis sytuacji przedstawionej na obrazie według dyspozycji • redaguje opis sytuacji na podany temat
2 Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.	Podręcznik: Piotr Bednarczyk, Maciej Kur <i>Lil i Put. Plusk</i> (fragment), s. 292	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu komiksu • określa nastrój utworu • charakteryzuje bohaterów głównych, drugopla-

	Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Komizm. Rodzaje komizmu</i> Ćwiczenia. <i>Komizm. Rodzaje komizmu</i> , s. 107	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy – I.1.11* opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje – I.1.5 omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu – I.1.5* 	<p>nowych i epizodycznych według dyspozycji</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zdarzenia budujące akcję utworu wyjaśnia źródło komizmu sytuacyjnego omawia związek tytułu z warstwą rysunkową komiksu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych – I.2.7 charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7* 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat tekstu podaje przykłady innych tekstów o tej samej tematyce analizuje zabiegi typowe dla sztuki komiksu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje rozprawkę na podany temat
I Czy Wacław ma prawo do własnego wyboru? Omawiamy fragment <i>Zemsty</i> Fredry.	Podręcznik: Aleksander Fredro <i>Zemsta</i> (fragment), s. 300 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog – I.1.3 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat rozmowy bohaterów, ich stanowiska i motywacje omawia postawy bohaterów omawia budowę dramatu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów poprzez przykład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12* wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy pracę na temat ograniczenia praw ludzi do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie w dowolnej formie graficznej

		- I.1.18*	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> odróżnia przykład od argumentu – III.1.5 rozdziela argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – III.1.2* 	<ul style="list-style-type: none"> przycacza argumenty bohaterów
1 Wypowiedzenie z imiesłowem równoważnikiem zdania.	Podręcznik: Wypowiedzenie z imiesłowem równoważnikiem zdania, s. 302 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku. Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania</i> Ćwiczenia. <i>Bezosobowe formy czasownika. Imiesłów</i> , s. 101; <i>Wypowiedzenie złożone. Powtórzenie</i> , s. 109; <i>Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania</i> , s. 113	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie – II.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> układa wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania ze zdań pojedynczych przekształca zdania w wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania wykonuje wykresy wypowiedzeń z wypowiedzeniami z imiesłowowym równoważnikiem zdania przekształca zdania złożone w wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega błąd językowy – II.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> poprawia błędy w wypowiedzeniach z imiesłowowym równoważnikiem zdania
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka – II.4.2* 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje zasady interpunkcji z wypowiedzeniami z imiesłowowym równoważnikiem zdania
1 Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu.	Podręcznik: Powtórzenie, s. 304	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje gatunkom synkretycznym ich wyznaczniki podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego gatunków synkretycznych (ballada, satyra) na osi czasu umieszcza nazwiska twórców i tytuły aktów normatywnych
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	

		<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie, podaje autorów i tytuły dzieł • zna pojęcia: <i>komizm, ballada, literatura faktu, powieść historyczna, homonim, alegoria, cytata, atrybut, rym, ironia, anafora, dramat, prozaizm, neologizm</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje refleksje inspirowane aforyzmem
I Utrwalenie wiadomości i umiejętności przed sprawdzianem.	Podręcznik: Sprawdź siebie – Stanisław Lem <i>Czy Pan istnieje, Mr. Johns?</i> (fragment), s. 305	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* • określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa miejsce akcji • wyodrębnia bohaterów • przedstawia przebieg wydarzeń
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych – I.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przeczytany tekst
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie – II.1.6 • rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcję; przekształca go na zdanie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca wypowiedzi bohaterów na tekst epicki, stosując mowę zależną • rozpoznaje imiesłowy: przymiotnikowy i przysłówkowy • tworzy imiesłowy od czasowników • przekształca wypowiedzenia, wprowadzając imiesłów przysłówkowy bądź eliminując

		i odwrotnie – II.1.4	imiesłów przymiotnikowy
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie homonimów – II.2.4 rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny – II.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje homonimy układa zdania z homonimami w różnych znaczeniach tworzy tekst reklamy w stylu naukowym, odwołując się do tekstu kultury (powieści, filmu, komiksu itp.)
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega etykieta językowa, i stosuje jej zasady – II.3.7* identyfikuje tekst jako komunikat; rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny – II.3.1* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zdania odbiegające od etykiety językowej
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – II.4.4 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje partykułę <i>nie</i> z imiesłowami zgodnie z zasadami ortograficznymi
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje rozprawkę
	Podręcznik: Nasz projekt – gazetka szkolna, s. 309	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, felieton – I.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje i przeprowadza wywiad
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> realizuje projekt – gazetka szkolna
PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI			
Patriotyzm i heroizm			
1	Podręcznik:	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	

Co określa naszą tożsamość? Wprowadzenie do tematyki rozdziału <i>Przeszłość dla przyszłości</i> .	Przeszłość dla przyszłości, s. 310	<ul style="list-style-type: none"> określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> określa problem przedstawiony we fragmencie tekstu
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy wieloznaczne – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> układa zdania z wyrazem wieloznacznym w różnych znaczeniach
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoje zdanie, korzystając z podanego słownictwa rozmawia na podany temat według dyspozycji
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5* 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje wieloznaczne znaczenia wyrazu 		
1 Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań o dziedzictwie kulturowym Polaków.	Podręcznik: Jan Paweł II <i>Pamięć i tożsamość</i> (fragment), s. 311	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> rozważa rolę dziedzictwa duchowego w życiu narodu
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozdziela synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> notuje sformułowania synonimiczne do wyrazu <i>ojczyzna</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> dyskutuje o polskich wartościach (materialnych i duchowych) ważnych dla przyszłości 		
1 Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana Kamila Norwida <i>Moja piosnka (II)</i> .	Podręcznik: Cyprian Kamil Norwid <i>Moja piosnka (II)</i> , s. 313 Jacek Malczewski <i>Polonia, personifikacja</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa wartości moralne charakteryzuje bohatera lirycznego identyfikuje podmiot liryczny odczytuje znaczenie neologizmów w kontekście biograficznym i historycznym określa funkcję refrenu, rozstrzelonego dźwięku,

	<i>Polski Odrodzonej,</i> 1918	<p>narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki – I.1.11 • zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie, zgrubienie, oraz określa ich funkcję – I.1.4* 	znaków interpunkcyjnych, zdrobnienia
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.1.3 • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje personifikację pojęcia przedstawioną na obrazie • odczytuje temat dzieła • omawia związek tematu z postulatami artysty
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym parafrazuje – III.2.2 • tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • notuje skojarzenia z pojęciem <i>Polska</i> • tworzy parafrazę wiersza • redaguje opis przeżyć wewnętrznych
1	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Stopy akerskie,</i> s. 315 (lektura obowiązkowa) <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Kształcenie literackie. Gatunki liryczne: sonet</i> <i>Ćwiczenia. Gatunki liryczne. Sonet, s. 116</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* • wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki – I.1.11 • rozróżnia gatunki liryki, w tym: sonet, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich – I.1.2 • recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem – I.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny • analizuje obrazy poetyckie według dyspozycji • odczytuje kontekst biograficzny w utworze • wymienia cechy sonetu • interpretuje głosowo sonet
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (fotografia) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje nastrój fotografii
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	

		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis przeżyć wewnętrznych
		V. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje biograficzne o poecie
1 Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?	<p>Podręcznik: Przecinek w wypowiedzeniu. Powtórzenie, s. 316</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku, Przecinek w różnych typach wypowiedzeń. Powtórzenie</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Przecinek w wypowiedzeniu. Powtórzenie</i>, s. 118</p>	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje zasady interpunkcyjne wypowiedzeń pojedynczych i złożonych • uzupełnia zdania, stosując zasady interpunkcji • podaje zasady wypowiedzeń z imiesłowami i imiesłowowym równoważnikiem zdania
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje problem przedstawiony w utworze
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź – III.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy kilkuzdaniową wypowiedź, stosując wypowiedzenia złożone
2 Obraz męstwa Polaków w <i>Reducie Ordona</i> Adama Mickiewicza.	<p>Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Reduta Ordona</i>, s. 318 (lektura obowiązkowa)</p> <p>Wojciech Kossak <i>Bitwa pod Olszynką Grochowską</i>, 1886</p> <p>Jerzy Kossak, <i>Reduta Ordona</i>, 1951</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* • charakteryzuje narratora, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12* • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje świat przedstawiony w utworze według dyspozycji • porządkuje punkty planu • charakteryzuje narratora • rozpoznaje refleksje narratora • odwołuje się do wiedzy historycznej w interpretacji refleksji narratora • ocenia postawę bohatera lirycznego • omawia kontekst historyczny

		<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.19* 	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje kilkudzaniową wypowiedź oceniającą postawę bohatera
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis sytuacji, wprowadzając wyrazy oznaczające stosunki przestrzenne, czasowe, nazywające barwy i cechy
1 Słynne Polki – Emilia Plater.	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Śmierć Pułkownika</i> , s. 323 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> opowiada o wydarzeniach fabuły i ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* charakteryzuje podmiot liryczny, narratora, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje przebieg zdarzeń opowiada treść utworu charakteryzuje bohatera lirycznego charakteryzuje bohatera zbiorowego omawia rolę kobiety w kulturze i społeczeństwie XIX w.
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.6 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację sławnej Polki
Figury domu			
1 Inwokacja do <i>Pana Tadeusza</i> jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> (fragment), s. 326 Jan Kochanowski <i>Na zdrowie</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny, narratora w czytanych utworach – I.1.9* rozpoznaje w tekście literackim: inwokację, i określa ich funkcję – I.1.4 recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem – I.1.12 omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu – I.1.5* 	<ul style="list-style-type: none"> ustala kolejność elementów kompozycyjnych utworu: apostrofy, wtrącenia, rozbudowanego porównania, opisu charakteryzuje podmiot liryczny, cytując odpowiednie fragmenty tekstu recytuje utwór, uwzględniając w głosowej interpretacji przerzutnię i średniówkę rozpoznaje aluzję literacką w utworze i określa jej funkcję
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójnych całości myślowych w tworze- 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy kilkudzaniową wypowiedź o charakterze argumentacyjnym

		<p>niu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) – III.1.3</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	
1 Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost.	<p>Podręcznik: Kultura języka. Mówienie nie wprost. Sugestia i aluzja, s. 328</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Aluzja literacka; Skarbiec języka. Mówienie nie wprost</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Mówienie nie wprost</i>, s. 120</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach bohaterów aluzję i/lub sugestię
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> rozdziela i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje sugestię i aluzję w wypowiedzi
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: dialog – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje dialog z zastosowaniem sugestii lub aluzji 		
2 Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. <i>Latarnik</i> – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera.	<p>Podręcznik: Henryk Sienkiewicz <i>Latarnik</i>, s. 331 (lektura obowiązkowa)</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi, Charakterystyka</i></p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie, Gatunki epickie: nowela</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Charakterystyka</i>, s. 122; <i>Gatunki epickie</i>.</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy – I.1.11* wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.19* wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki – I.1.11 rozpoznaje czytany utwór jako nowelę oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym punktu kulminacyjnego – I.1.5* 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera utworu analizuje środki stylistyczne w opisie przeżyć wewnętrznych odczytuje kontekst historyczny i historycznoliteracki w utworze określa cechy noweli rozpoznaje punkt kulminacyjny noweli

	<i>Nowela. Powtórzenie,</i> s. 124	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • dyskutuje o roli utworu w życiu narodu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje charakterystykę postaci
1 Między bezpieczeństwem a wolnością – poznajemy fragmenty utworu <i>Heban</i> Ryszarda Kapuścińskiego.	Podręcznik: Ryszard Kapuściński <i>Dom Tuaregów</i> , s. 343	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohatera zbiorowego • hierarchizuje uniwersalne wartości
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia swoje zdanie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatki – III.1.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatkę na podany temat
1 Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?	Podręcznik: Edward Stachura <i>Ite missa Est</i> (pieśń na wyjście), s. 346 Lex Drewniński <i>Rasizm</i> , XX w. Marian Nowiński <i>Współistnienie</i> , XX w.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny • określa sytuację liryczną według dyspozycji
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • odnosi treści kultury do własnego doświadczenia – I.2.11* • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12* 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje przesłanie utworu • omawia aktualność utworu • wykonuje plakat do fragmentu wiersza
IV. Samokształcenie			

		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> opracowuje, przeprowadza, analizuje i prezentuje wyniki ankiety
Konteksty, nawiązania, deformacje			
1 Refleksja nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego <i>Nowe pogo</i> .	Podręcznik: Marcin Świetlicki <i>Nowe pogo</i> , s. 348	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* zna i rozpoznaje w tekście literackim: przenośnię, powtórzenie oraz określa ich funkcje – I.1.4* omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu – I.1.5* określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem – I.1.12* 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera zbiorowego prozy poetyckiej interpretuje metafory interpretuje tytuł utworu recytuje utwór
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki – I.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje dwa utwory
2 Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.	Podręcznik: Andrzej Pilipiuk <i>Samolot do dalekiego</i> (fragment), s. 349 (lektura uzupełniająca)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje narratora i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach, ze szczególnym uwzględnieniem jej w prozie realistycznej, fantastycznonaukowej lub utworach <i>fantasy</i> – I.1.2* 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje narratora – bohatera rozpoznaje elementy fikcji prawdopodobnej i fikcji fantastycznej przypisuje czytany utwór do odpowiedniego typu literatury
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje odpowiednie fragmenty tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.7* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy dalszy ciąg opowiadania 		
1 Charakterystyka postaw bohaterów	Podręcznik: Sławomir Mrożek <i>Lew</i> , s. 354	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> określa czas i miejsce zdarzeń charakteryzuje zachowanie bohaterów

opowiadania <i>Lew Sławomira Mrożka</i> .	Jan Sztaudynger <i>Chorągiewka</i> , s. 356	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 	w określonej sytuacji
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wymowę dwu utworów
2 Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego.	Podręcznik: Tomasz Różycki <i>Dwanaście stacji. Poemat. Stacja pierwsza: spotkanie</i> (fragment), s. 356	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę wiersza • określa problemy egzystencjalne
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje odpowiednie fragmenty utworu • porównuje utwory: osoba mówiąca, cechy utworów, funkcje środków stylistycznych
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatki – III.2.4* • uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatkę porównawczą utworów • opisuje swoją miejscowość, jej zalety i wady • uczestniczy w debacie na temat swojej miejscowości
1 Jak napisać streszczenie?	Podręcznik: Szkoła pisania. Streszczenie, s. 359 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Formy wypowiedzi. Streszczenie</i> Ćwiczenia. <i>Streszczenie</i> , s. 126	I. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca fragmenty tekstu eliminując partie dialogowe
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* • wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia wydarzenia • fragment tekstu przekształca w krótkie zdanie • streszcza tekst
1 Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień	Podręcznik: Powtórzenie, s. 360	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany 	<ul style="list-style-type: none"> • przypisuje rodzajom literackim ich gatunki: hymn, pieśń, tren, sonet, opowiadanie, powieść, nowela, przypowieść, komedia

poznanych w rozdziale <i>Przeszłość dla przyszłości.</i>		utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1	<ul style="list-style-type: none"> na osi czasu umieszcza nazwiska twórców podaje tytuł, autora, czas powstania utworu, tematykę lub znaczący cytat
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>aluzja literacka, inwokacja, średniówka, sugestia, przeczutnia, proza poetycka, język ezopowy, sonet, refren, ballada, opowiadanie, powieść, nowela, punkt kulminacyjny</i>
1 Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.	Podręcznik: Sprawdź siebie – Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Ballada o trzęsących się portkach</i> (fragment), s. 362	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje – I.1.5 charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie, i określa ich funkcje – I.1.4* wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi – I.1.9 rozdziela gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: ballada, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady rodzajów komizmu objaśnia funkcję komizmu charakteryzuje bohatera lirycznego interpretuje morał utworu rozpoznaje zdrobnienia rozpoznaje prozaizmy rozpoznaje zabiegi słowotwórcze w tworzeniu nowych wyrazów omawia uniwersalny charakter utworu wymienia cechy ballady
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia, cudzysłowu, dwukropka, średnika, nawiasu – II.4.2* 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje fragmenty identyfikujące osobę mówiącą podaje zasady interpunkcyjne dotyczące: dwukropka, wykrzyknika, cudzysłowu, nawiasów poprawnie wstawia znaki interpunkcyjne